

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

UTBILDNINGSPLAN
**Specialistsjuksköterskeprogram med inriktning mot
vård av äldre, 60 högskolepoäng**

Programstart: Hösten 2024

UTBILDNINGSPLAN

Specialistsjuksköterskeprogram med inriktning mot vård av äldre, 60 högskolepoäng

Specialist Nursing Programme in Elderly Care, 60 credits

Programkod:	HAÄL6	Programstart:	Hösten 2024
Fastställd av:	VD 2024-01-15	Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Reviderad av:	VD 2024-01-15		
Version:	8		

Examensbenämning

Specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot vård av äldre
Filosofie magisterexamen med huvudområdet omvårdnad

Postgraduate Diploma in Specialist Nursing – Elderly Care
Degree of Master of Science (60 credits) with a major in Nursing

Programbeskrivning

Utbildningen bedrivs med ett problemorienterat arbetssätt där studentens eget lärande sätts i fokus. Arbetsformer anpassas efter kursens karaktär och grad av fördjupning och kan bestå av litteraturstudier, föreläsningar, seminarier och uppgifter enskilt eller i grupp.

Utbildningsprogrammet organiseras som en distansutbildning på avancerad nivå och omfattar 60 hp varav verksamhetsförlagda studier (VFU) utgör 9 hp. Ett läsår om minst 40 veckor omfattar 60 hp, varvid 1,5 hp i genomsnitt motsvarar en veckas heltidsstudier om minst 40 timmar.

Utbildningen genomförs som ett program i samverkan mellan Högskolan i Jönköping, Göteborgs universitet, Linnéuniversitetet, Högskolan Kristianstad och Högskolan Väst. Programmet bedrivs via en, för de fem lärosätena, gemensam virtuell utbildningsmiljö i syfte att skapa optimala förutsättningar för lärande. Studierna kännetecknas av aktivt kunskapssökande, problemlösning och reflektion. Arbetsformerna varierar mellan individuellt arbete, arbete i studiegrupper, seminarium och föreläsningar. Student som följer utbildningsprogrammet är garanterad plats på de kurser som ges inom programmet vid samverkande lärosäten. Ett examensarbete på avancerad nivå omfattande 15 hp ingår i programmet, där studenten fördjupar kunskapen inom ett självvalt område inom huvudområdet omvårdnad med inriktning mot äldre.

Genom hela utbildningen till specialistsjuksköterska med inriktning vård av äldre hålls en arbetslivsnära profil där lärande ses som en process där teori och praktiskt handlande integreras. Kurserna bygger successivt på varandra, där ett tidigare studerat område kan betraktas ur ett nytt perspektiv och därmed ge fördjupad förståelse. I varje kurs sker ett integrerat lärande där teoretiska frågeställningar studeras och omsätts i praktisk handling eller genom autentiska komplexa situationer/problem, även med ofullständig information, analyseras och studeras teoretiskt för att sedan återkopplas till och användas i arbetslivet. Studieuppgifterna bearbetas och utvecklas i relation till respektive kurs innehåll, dels via diskussioner i diskussionsforum med andra studenter, dels vid lärarledda seminarier i en virtuell miljö, medan andra uppgifter genomförs i samband med VFU.

Studenterna får på detta sätt del av komplexa situationer hämtade från olika kontext, vilka kan fördjupa egen kunskap och också tillämpas i nya och bredare sammanhang så kallad transfer of knowledge.

Genomgående i utbildningen utvecklas studentens självständighet och förmåga att bedöma och hantera komplexa frågeställningar genom integrering av teori och empiri. Varje student sammanfattar och reflekterar kontinuerligt över det egna lärandet och behov av ytterligare kunskap i en individuell portfolio.

Internationalisering

Hälsohögskolan arbetar aktivt för att skapa en internationell utbildnings- och forskarmiljö, vilket kan omfatta utbyte på student-, lärar- och forskarnivå. För studenter som väljer att läsa kurser vid andra universitet och högskolor utomlands är kravet att valda kurser har jämförbar kunskapsnivå och faller inom ramen för programmets målsättning, vilket avgörs av programansvarig.

Pedagogisk grundsyn

Grunden för Hälsohögskolans pedagogiska syn är att individen ges frihet att söka sin kunskap samt att ta ansvar för sitt lärande och sin personliga utveckling. Målet med lärandet är att individen skaffar sig handlingsberedskap för att delta i utveckling av ett föränderligt samhälle.

Den pedagogiska grundsynen innebär att:

- miljön för lärandet främjar aktivt kunskapssökande och studentens eget ansvar
- lärprocesser och examinationsformer bidrar till utveckling av studentens förmåga till kritiskt tänkande, problemlösning, djupinläring och förståelse
- lärprocesser främjar utvecklingen av ett professionellt förhållningssätt i arbetet med patienter/klienter/brukare samt i samverkan med andra professioner
- vetenskapligt förhållningssätt är en naturlig del i lärandet
- den verksamhetsförlagda utbildningen ger studenten möjligheter att observera, analysera och reflektera samt utföra uppgifter och skaffa handlingsberedskap för yrket.

Den pedagogiska grundsynen konkretiseras i de olika programmen genom arbetsformer som stöder studenternas lärprocesser. Regelbundna kursvärderingar ska genomföras och resultatet från dessa ska beaktas i utformningen av utbildningsplaner, kursplaner, arbetsformer och examinationsformer. I detta arbete ska studenterna vara delaktiga. Hälsohögskolans ledning har till uppgift att återkommande följa och utvärdera utveckling av den pedagogiska grundsynen.

Mål

Allmänna mål

Enligt Högskolelagen (SFS 1992:1434 med senare ändringar) ska utbildning på avancerad nivå väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på avancerad nivå ska innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning och ska, utöver vad som gäller på grundnivå.

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

Mål för specialistsjuksköterskeexamen

För specialistsjuksköterskeexamen ska studenten enligt examensordningen (Bilaga 2

högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar) visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som specialistsjuksköterska.

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet.

Färdighet och förmåga

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patient och närstående identifiera vårdbehov och upprätta omvårdnadsplan,
- visa förmåga att leda och utvärdera omvårdnadsåtgärder,
- visa fördjupad förmåga att initiera, genomföra och utvärdera hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att integrera kunskap samt analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situation,
- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar inklusive vård i livets slutskede, och
- visa vårdpedagogisk förmåga.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Mål för specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot vård av äldre

För specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot vård av äldre ska studenten enligt examensordningen (Bilaga 2, Högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar) uppfylla följande mål:

- visa förmåga att självständigt bedöma, planera, genomföra och utvärdera de åtgärder som behövs för att främja den fysiska, psykiska och sociala hälsan och förebygga uppkomsten av sjukdom och sjukdomskomplikationer, och
- visa förmåga att hos äldre patienter observera och bedöma komplexa behov av vård och rehabilitering.

Självständigt arbete (examensarbete)

För specialistsjuksköterskeexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete).

Övrigt

För specialistsjuksköterskeexamen ska studenten ha fullgjort en verksamhetsförlagd del av utbildningen av en omfattning som är anpassad efter behovet för respektive inriktning.

Mål för Magisterexamen

Student som genomgått utbildningsprogrammet för magisterexamen ska, enligt examensordningen (Bilaga 2, Högskoleförordningen SFS 1993:100 med senare ändringar), inom nedan angivna områden kunna:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fodras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt i vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För magisterexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 hp inom huvudområdet för utbildningen.

Innehåll**Kurser inom utbildningsprogrammet - samarbete mellan fem lärosäten**

HOÄR20 Omvårdnad, hälsa och livsvillkor hos äldre, 7,5 hp (Hälsohögskolan i Jönköping)

HPFR20 Personcentrerat och familjefokuserat förhållningssätt vid vård av äldre 7,5 hp (Linnéuniversitetet)

HÄLR21 Vetenskapliga metoder med inriktning vård av äldre, 7,5 hp (Högskolan Väst)

HKÄR21 Komplexa ohälsotillstånd hos äldre 7,5 hp (Högskolan Väst)

HPPR21 Palliativ vård till äldre personer med komplexa vårdbehov 7,5 hp (Högskolan Kristianstad)

HAÄLD1 Organisation, ledning i utveckling med inriktning vård av äldre, 7,5 hp (Göteborgs universitet)

HEXT21 Examensarbete för magisterexamen i omvårdnad med inriktning vård av äldre, 15 hp (ges av samtliga lärosäten)

Kurser

Obligatoriska kurser

Kursbenämning	Hp	Huvudområde	Fördjupning	Kurskod
Examensarbete för magisterexamen i omvårdnad med inriktning vård av äldre	15	Omvårdnad	A1E	HEXT21
Komplexa ohälsotillstånd hos äldre	7,5	Omvårdnad	A1N	HKÄR21

Omvårdnad, hälsa och livsvillkor hos äldre	7,5	Omvårdnad	A1N	HOÄR20
Organisation, ledning och utveckling med inriktning vård av äldre	7,5	Omvårdnad	A1N	HAÄLD1
Palliativ vård till äldre personer med komplexa vårdbehov	7,5	Omvårdnad	A1N	HPPR21
Personcentrerat och familjefokuserat förhållningssätt vid vård av äldre	7,5	Omvårdnad	A1N	HPFR20
Vetenskapliga metoder med inriktning vård av äldre	7,5	Omvårdnad	A1N	HÄLR21

Programöversikt

Årskurs 1

Termin 1		Termin 2	
Period 1	Period 2	Period 3	Period 4
Omvårdnad, hälsa och livsvillkor hos äldre, 7,5 hp	Personcentrerat och familjefokuserat förhållningssätt vid vård av äldre, 7,5 hp	Komplexa ohälsotillstånd hos äldre, 7,5 hp	Vetenskapliga metoder med inriktning vård av äldre, 7,5 hp

Årskurs 2

Termin 3		Termin 4	
Period 1	Period 2	Period 3	Period 4
Palliativ vård till äldre personer med komplexa vårdbehov, 7,5 hp	Examensarbete för magisterexamen i omvårdnad med inriktning vård av äldre, 15 hp		Organisation, ledning och utveckling med inriktning vård av äldre, 7,5 hp

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt kandidatexamen i omvårdnad eller sjuksköterskeexamen 180 hp, inklusive ett avslutat examensarbete om minst 15 hp eller motsvarande samt svensk legitimation som sjuksköterska. Dessutom krävs ett års yrkeserfarenhet som sjuksköterska.

Villkor för fortsatta studier

För genomförande av kursen "Examensarbete för magisterexamen i omvårdnad med inriktning vård av äldre" i programmet krävs att den studerande har godkänts i kursen Vetenskapliga metoder med inriktning vård av äldre, 7,5 hp.

Examenskrav

Specialistsjuksköterskeexamen med inriktning mot vård av äldre uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng enligt gällande utbildningsplan. För specialistsjuksköterskeexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete). Vidare ställs det krav på legitimation som sjuksköterska som Socialstyrelsen har utfärdat. Filosofie magisterexamen i omvårdnad uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 hp i enlighet med gällande utbildningsplan, varav minst 30 hp med fördjupning inom omvårdnad inklusive ett självständigt arbete (examensarbete) om 15 hp. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen eller yrkesexamen om minst 180 hp eller motsvarande utländsk examen.

Examensbevis

Examensbevis utfärdas på studentens begäran efter avslutad utbildning under förutsättning att examinationsresultaten är registrerade i studiedokumentationssystemet.

Övrigt

Betyg

I enlighet med av Jönköping University fastställda bestämmelser ska i kursplanen anges de betygsgrader som används. Betyget ska bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator). Som betyg används A, B, C, D, E, FX, F. Hälsöhögskolan kan föreskriva om annat

betygssystem, vilket beslutas av VD. I sådant fall anges detta i kursplanen.

Undervisning och examination

För varje kurs i utbildningen finns en särskild kursplan som är ett juridiskt bindande dokument. Undervisnings- och examinationsformerna för de kurser som ges inom utbildningen framgår av kursplanerna. Närmare bestämmelser och information om examination och betygsättning återfinns i styrdokumentet "Bestämmelser och riktlinjer för utbildning vid Jönköping University (BRJU)", i respektive kursplan samt i respektive lärplattform.

Lika villkor på JU

Jönköping University vill som utbildningsanordnare erbjuda en inkluderande studiemiljö där alla studenter behandlas på ett objektiva och professionellt sätt, och där alla ges lika möjligheter. Jönköping University accepterar under inga omständigheter att diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling förekommer.

Disciplin- och avskiljandenämnden vid JU (DAN)

Studenter är skyldiga att följa de regelverk som styr verksamheten vid Jönköping University (JU). Disciplin- och avskiljandenämnden vid JU kan besluta om disciplinära åtgärder.

Tillgodoräknande

En student som gått igenom delar av högskoleutbildning med godkända resultat vid annan svensk eller utländsk högskola eller vid annat universitet, eller har inhämtat motsvarande kunskaper och färdigheter på annat sätt kan efter prövning få detta tillgodoräknat inom ramen för sin utbildning vid Hälsohögskolan. Ansökan om tillgodoräknande söks av studenten på särskilt formulär enligt de instruktioner som finns på formuläret. Ansökan ska vara inkommen senast fem veckor före kursstart för att kunna behandlas i god tid före kursstart. För studenter som är nya vid Jönköping University och som vill tillgodoräkna sig kurser i nära anslutning till kursstarten ska ansökan om detta göras snarast efter registreringen.

Studieuppehåll

Studieuppehåll kan endast sökas och beviljas från utbildningsprogram, inte från kurs. Studieuppehåll kan tidigast beviljas efter att student avslutat minst en kurs med godkänt betyg, i annat fall hänvisas student att ansöka till programmet på nytt. Studieuppehåll söks av studenten på särskilt formulär och kan endast beviljas på grund av sjukdom, föräldraledighet, militärtjänstgöring eller annan särskild anledning. Student som beviljats studieuppehåll ska meddela återinträde till studievägledare senast 15/10 inför vårtermin och 15/4 inför hösttermin.

Studieavbrott

Student rekommenderas att ta kontakt med studievägledare innan studieavbrott. Avbrytande av studier från program eller kurs inges av studenten på särskilt formulär enligt de instruktioner som finns på formuläret.

Dispens

När student inte uppfyller fastställda behörighetskrav inför termins- och /eller kursstart ges dispens endast i de fall då Jönköping University orsakat att studenten inte kan fullfölja sina studier enligt utbildningsplan.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

Vid placering inför verksamhetsförlagd utbildning kommer verksamhetens krav beaktas, vilket kan betyda krav på exempelvis hälsodeklaration, vaccinationer och utdrag ur belastningsregistret. VFU kan vara förlagd på kvällar, helger och nätter.

Hälsohögskolan får avbryta en students medverkan i verksamhetsförlagd utbildning eller annan

praktisk verksamhet under pågående kurs om en student visar grov olämplighet/oskicklighet när hen tillämpat sina färdigheter. En student vars verksamhetsförlagda utbildning eller annan praktisk verksamhet har avbrutits på grund av grov olämplighet/oskicklighet får inte delta i kursen på nytt innan kursansvarig eller examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som behövs. I samband med beslut om avbrytande ska i beslutet anges på vilka grunder avbrottet är baserat. Efter beslutet ska även en individuell plan fastställas för studenten i vilken ska framgå vilka kunskaps- och färdighetsbrister som finns, vilket stöd studenten kan räkna med, hur kontrollen ska gå till, när den första kontrollen ska äga rum och när eventuella nya kontroller får äga rum.

Avbrott på VFU eller annan klinisk/praktisk verksamhet på grund av grov oskicklighet räknas som ett underkänt tillfälle. Student som bedöms underkänd på tre VFU-placeringar i samma kurs måste avbryta sina studier i den aktuella utbildningen. En student som blivit underkänd tre gånger på VFU ska erbjudas samtal med studievägledare.